

*Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności
Przewodniczący*

04.10.2022

Johan Van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w sprawie ulepszenia wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027:
gotowy na nowe wyzwania, odporny budżet UE (2022/2046(INI))

Szanowny Panie Przewodniczący!

Szanowny Panie Van Overtveldt!

Koordynatorzy Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) postanowili 13 czerwca 2022 r., że komisja ENVI wyda opinię w sprawie *ulepszenia wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027: gotowy na nowe wyzwania, odporny budżet UE (2022/2046(INI))* w formie pisma. W związku z tym jako przewodniczący komisji ENVI i sprawozdawca komisji opiniodawczej pragnę przekazać Panu wkład komisji ENVI w formie ustępów rezolucji, które zostały przyjęte przez komisję ENVI na posiedzeniu¹ 3 października 2022 r. i o których uwzględnienie zwracam się do Pańskiej komisji:

- podkreśla, że w ramach szerszego przeglądu WRF na lata 2021–2027 należy utrzymać

¹ W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Abir Al-Sahlani, Mathilde Androuët, Attila Ara-Kovács, Bartosz Arłukowicz, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Monika Beňová, Michael Bloss, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Asger Christensen, Nathalie Colin-Oesterlé, Anna Deparnay-Grünenberg, Estrella Durá Ferrandis, Matthias Ecke, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Krzysztof Hetman, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Radan Kanev, Ondřej Knotek, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Javi López, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, João Pimenta Lopes, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Silvia Sardone, Christel Schaldemose, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Eugen Tomac, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Edina Tóth, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Sarah Wiener, Michal Wiezik, Tiemo Wölken i Anna Zalewska.

zawarte w nich zobowiązanie do osiągnięcia sprawiedliwej, odpornej, zrównoważonej i sprawiedliwej społecznie odbudowy dla wszystkich dzięki budżetowi Unii na lata 2024–2027, który zamknie, a następnie wdroży zmienione ramy na potrzeby unijnych celów w zakresie klimatu, energii i środowiska do 2030 r. z myślą o uczynieniu UE neutralną dla klimatu najpóźniej do 2050 r., a także będzie się opierać na zasadzie „nie czynić poważnych szkód” w rozumieniu art. 17 rozporządzenia w sprawie systematyki;

- przypomina o potrzebie przeznaczenia w budżecie Unii wystarczających zasobów ludzkich i finansowych na wdrożenie strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, strategii „Od pola do stołu”, planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności, planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń, strategii farmaceutycznej i europejskiego planu walki z rakiem; w związku z tym wzywa do zwiększenia wsparcia budżetowego na rzecz programu LIFE, programu działań UE w dziedzinie zdrowia, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz z myślą o wszystkich innych programach, których celem jest wspieranie i ochrona przyrody oraz upodmiotowienie obywateli należących do wrażliwych grup społecznych; podkreśla potrzebę skuteczniejszego wykorzystywania istniejących funduszy; ponadto wzywa Komisję do uwzględnienia w przeglądzie WRF szczerego zobowiązania do zwiększenia w szczególności poziomu zatrudnienia w DG ds. Środowiska i DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, co musi odpowiadać obciążeniu pracą wynikającemu z programu Europejskiego Zielonego Ładu;
- podkreśla potrzebę ciągłych prac na rzecz osiągnięcia celów w zakresie uwzględniania kwestii klimatu i różnorodności biologicznej² określonych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 16 grudnia 2020 r. („porozumienie międzyinstytucjonalne”³) i zwraca się o wzmożenie wysiłków w budżecie Unii na lata 2024–2027, aby osiągnąć odpowiednie poziomy wydatków; przypomina o celach w zakresie wydatków związanych z różnorodnością biologiczną na poziomie 7,5% od 2024 r. i 10% od 2026 r. w wieloletnich ramach finansowych; podkreśla, że należy dołożyć wszelkich starań, aby jak najszybciej wydatki związane z różnorodnością biologiczną osiągnęły 10%; podkreśla, że luka w finansowaniu różnorodności biologicznej w latach 2021–2030 wynosi ok. 18,69 mld EUR rocznie⁴ i należy ją jak najszybciej zamknąć; przypomina, że w swoim stanowisku z 5 września 2019 r. komisja ENVI dąży do ustalenia celu 40% w zakresie uwzględniania kwestii klimatu w WRF na lata 2021–2027; przypomina, że 37% wydatków na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności powinno przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych; podkreśla potrzebę zapewnienia wystarczających środków finansowych na wdrożenie ustawy o odbudowie zasobów przyrodniczych po jej przyjęciu;
- podkreśla potrzebę znacznej poprawy i zaostrenia metodyki uwzględniania kwestii

² 30% wydatków Unii ma przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych, a roczny poziom wydatków na różnorodność biologiczną ma wynieść co najmniej 7,5% w 2024 r. i wzrosnąć do 10% w latach 2026–2027.

³ Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.LI.2020.433.01.0028.01.ENG>).

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562> (s. 14).

klimatu i różnorodności biologicznej w WRF na lata 2021–2027, aby uniknąć pseudoekologicznego marketingu i zapewnić rzeczywistą dodatkowość klimatyczną i różnorodności biologicznej zasobów przeznaczonych na odpowiednie minimalne cele w zakresie wydatków, zgodnie z konkretnymi propozycjami Europejskiego Trybunału Obrachunkowego⁵ i Parlamentu Europejskiego⁶;

- przypomina Komisji o jej zobowiązaniu i obowiązku wynikającym z porozumienia międzyinstytucjonalnego w kwestii podsumowania postępów w działaniach na rzecz uwzględniania kwestii klimatu w połowie okresu oraz zbadania, czy cele zostały osiągnięte lub czy można założyć, że niedługo zostaną osiągnięte; zwraca się do Komisji, aby w przypadku nieosiągnięcia tych celów przedstawiła odpowiednie wnioski zgodnie z wymogami określonymi w art. 16 porozumienia międzyinstytucjonalnego; oczekuje, że Komisja opublikuje odpowiednią metodologię przed końcem 2022 r. po konsultacji z Parlamentem i zainteresowanymi stronami; ponadto wzywa Komisję do jak najszybszego opracowania i uzupełnienia podobnej metodyki monitorowania wydatków na różnorodność biologiczną;
- wzywa Komisję do włączenia art. 16 lit. d)–f) porozumienia międzyinstytucjonalnego do zmienionego rozporządzenia w sprawie WRF wraz ze szczegółowym załącznikiem zawierającym udział wydatków, które przyczynią się do osiągnięcia zarówno celów w zakresie różnorodności biologicznej, jak i klimatu w poszczególnych programach;
- wzywa Komisję, aby w ramach przeglądu zapewniła osiągnięcie celów związanych z wydatkami na uwzględnianie odpowiednich kwestii w latach 2026–2027, przyczyniającymi się do powstrzymania i odwrócenia tendencji spadkowej w zakresie różnorodności biologicznej; podkreśla potrzebę zapewnienia spójności między finansowaniem działań na rzecz klimatu i różnorodności biologicznej a poszanowaniem zasady „nie czynić poważnych szkód” w całym budżecie we wszystkich sześciu wymiarach;
- zwraca się do Komisji o przeprowadzenie oceny i – w stosownych przypadkach – o przedstawienie wniosku ustawodawczego dotyczącego włączenia funduszu inwestycji klimatycznych i funduszu modernizacyjnego do budżetu Unii, który mógłby zostać przedłożony w kontekście wniosków dotyczących kolejnych WRF w celu osiągnięcia większej spójności i skuteczności w zarządzaniu unijnymi funduszami i zasobami oraz ich wykorzystaniu;
- przypomina, że linia budżetowa obejmująca koszty odzyskiwania należności (linia NGEU), którą można by wykorzystać do refinansowania kosztów odsetek i ewentualnych spłat długów, znajduje się w tym samym dziale co inne programy wydatków, takie jak program działań UE w dziedzinie zdrowia (EU4Health); przypomina swoje jednoznaczne stanowisko, o którym mowa w negocjacjach w sprawie WRF na lata 2021-2027, że koszty odsetek i zwroty NGUE powinny być liczone poza pułapami WRF⁷;
- przypomina, że część dochodów uzyskanych w wyniku włączenia budownictwa i transportu drogowego do zakresu dyrektywy 2003/87/WE należy wykorzystać jako zasoby własne do finansowania budżetu Unii jako dochody ogólne, zgodnie z prawnie wiążącym porozumieniem międzyinstytucjonalnym, w którym ustanowiono

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_09/SR_Climate-mainstreaming_EN.pdf

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU\(2022\)732007_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU(2022)732007_EN.pdf)

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0432_EN.html

harmonogram wprowadzania nowych zasobów własnych, dających budżetowi Unii środki zapewniające wkład w przeciwdziałanie skutkom społecznym wynikającym z tego włączenia, aby transformacja była sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu, tak by nikt nie był pozostawiony samemu sobie.

- przypomina, że dodatkowe przydziały należy udostępnić z zastrzeżeniem specjalnego dostosowania technicznego opartego na wahaniach cen emisji dwutlenku węgla, o których mowa w art. 4b [rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093⁸ ze zmianami] w celu dopilnowania, aby dostępne środki na Społeczny Fundusz Klimatyczny w budżecie UE mogły wzrosnąć zgodnie z opłatą za emisję gazów cieplarnianych; przypomina, że stosowanie i przedłużenie tego specjalnego dostosowania technicznego opartego na zmianach opłaty za emisję gazów cieplarnianych rozważa się w kontekście negocjacji w sprawie obowiązujących WRF;
- przypomina o znaczeniu należytego uwzględnienia wniosków wyciągniętych z pandemii COVID-19 w odniesieniu do zdrowia publicznego oraz przystępnych cenowo i dostępnych usług zdrowotnych i opiekuńczych; w związku z tym ponownie wzywa do zwiększenia poziomu wsparcia dla Europejskiej Unii Zdrowotnej w uzupełnieniu programu działań UE w dziedzinie zdrowia, w szczególności z uwagi na rozszerzony mandat Europejskiej Agencji Leków (EMA) i Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC), a zwłaszcza fakt, że znaczną część środków przeznaczonych na EU4Health przekazano już na potrzeby Europejskiego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA); podkreśla, że pojawiające się nowe warianty SARS-CoV-2 stanowią wyzwanie dla zdrowia publicznego w Unii, w związku z czym należy przeznaczyć wystarczające zasoby na zapobieganie, gotowość i ochronę; podkreśla znaczenie długoterminowej, spójnej i skoordynowanej strategii z myślą o nowych pandemiach, w tym wariantach SARS-CoV-2 budzących obawy, obejmującej zarówno medyczne, jak i niemedyczne środki przeciwdziałania; podkreśla, że należy przeznaczyć wystarczające środki na zwiększenie inwestycji w badania i rozwój w dziedzinie zdrowia;
- z zadowoleniem przyjmuje koncentrację na wstępie środków przeznaczonych na Unijny Mechanizm Ochrony Ludności; podkreśla jednak, że należy przydzielić odpowiednie finansowanie w latach 2024–2027, aby Unia mogła wspólnie i skutecznie reagować na sytuacje nadzwyczajne, takie jak pandemie, pożary, powodzie i inne nieprzewidziane zdarzenia i okoliczności;
- apeluje o dodatkową zdolność reagowania kryzysowego w kontekście finansowania działań związanych ze zmianą klimatu na całym świecie i przystosowywania się do zmiany klimatu w UE, aby zwiększyć kwotę dostępną na specjalny instrument rezerwy na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej (SEAR), który ma na celu lepszą pomoc w radzeniu sobie z sytuacjami nadzwyczajnymi spowodowanymi poważnymi klęskami żywiołowymi lub kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego w państwach członkowskich i krajach przystępujących; przypomina o rosnącej potrzebie radzenia sobie z sytuacjami nadzwyczajnymi i kryzysami związanymi z klęskami żywiołowymi i ekstremalnymi warunkami pogodowymi w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym, czyli w UE i poza nią, oraz o związanych z tym kosztach; podkreśla potrzebę wprowadzenia niezbędnych środków dostosowawczych na rzecz klimatu, które

⁸ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 11).

zmniejszyłyby również koszty i poprawiły rozliczalność wydatków publicznych z punktu widzenia naszych obywateli; przypomina, że podczas rewizji WRF wielkość środków SEAR zmniejszono o połowę; przypomina, że marginesy pozostawione w budżecie UE na 2023 r. są puste; wzywa Komisję do zmniejszenia presji na SEAR i dział 6 za pomocą pilnego wniosku o zwiększenie pułapu i wzmocnienie tego szczególnego instrumentu w WRF;

- podkreśla, że w okresie 2024–2027 obecnych WRF Unia powinna zapewnić większe wsparcie finansowe na rzecz międzynarodowego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu oraz odpowiednich programów geograficznych i programu tematycznego „Globalne wyzwania w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej”⁹, w szczególności poprzez zadbanie o to, aby ustalone co roku dodatkowe środki, które powinny odpowiadać co najmniej poziomowi dochodów wygenerowanych ze sprzedaży certyfikatów CBAM, umożliwiały niezbędne dostosowania w środkach budżetowych tego instrumentu w ramach rocznej procedury budżetowej Unii do 2027 r., a następnie zostały uwzględnione w kolejnych wieloletnich ramach finansowych;
- stoi niezachwianie na stanowisku, że aby należycie wypełniać swoje zadania, agencje Unii wchodzące w zakres kompetencji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (EEA¹⁰, ECHA¹¹, EMA, ECDC i EFSA¹²) muszą dysponować odpowiednimi środkami finansowymi i personelem; podkreśla, że brak odpowiedniego finansowania dla tych agencji oraz niestabilność ich przychodów może zagrozić m.in. realizacji Europejskiego Zielonego Ładu lub skutecznemu zarządzaniu zagrożeniami dla zdrowia publicznego;
- podkreśla znaczenie systemu zasobów własnych, który może przyczynić się do realizacji celów Unii w obszarze klimatu, ochrony zdrowia i środowiska; w związku z tym potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla nowych zasobów własnych, a jednocześnie apeluje o znaczną część dochodów z systemu handlu uprawnieniami do emisji, o wkład związany z tworzywami sztucznymi i o mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂;
- podkreśla znaczenie usprawnienia systemu zasobów własnych, tak aby mógł on przyczynić się do realizacji celów Unii w obszarze klimatu, środowiska i zdrowia; w związku z tym potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla nowych zasobów własnych przewidzianych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie planu działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych UE oraz apeluje o znaczną część dochodów z systemu handlu uprawnieniami do emisji, o wkład związany z tworzywami sztucznymi i o mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂; apeluje o dodatkowe zasoby własne w przyszłości, które wykraczałyby poza plan działania uzgodniony w porozumieniu międzyinstytucjonalnym; przypomina, że w porozumieniu międzyinstytucjonalnym przewiduje się wprowadzenie koszyka nowych

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

¹⁰ [Europejska Agencja Środowiska.](#)

¹¹ [Europejska Agencja Chemikaliów.](#)

¹² [Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności.](#)

zasobów własnych do dnia 1 stycznia 2023 r.; podkreśla, że ekologiczne zasoby własne są sposobem dostosowania budżetu Unii do priorytetów politycznych Unii i mają zapewnić unijną wartość dodaną, przyczynić się do osiągnięcia celów związanych z uwzględnianiem kwestii klimatu, spłatą zadłużenia w ramach NextGenerationEU oraz odpornością budżetu Unii w odniesieniu do jego funkcjonowania jako narzędzia inwestycji i gwarancji; wzywa do szybkiego przyjęcia pierwszego koszyka zasobów własnych i ambitnego drugiego wniosku obejmującego nowe ekologiczne zasoby własne, które będą w stanie wypełnić znaczną lukę w zakresie zielonych inwestycji we wszystkich państwach członkowskich UE, zwłaszcza po zakończeniu NGEU;

- podkreśla wpływ niedawnych gwałtownych wzrostów inflacji na ceny energii, żywności, produktów leczniczych i innych zasobów krytycznych; zwraca się do Komisji o rozważenie przeprowadzenia oceny wpływu tej sytuacji na WRF na lata 2024–2027; z zadowoleniem przyjmuje niedawny wniosek Komisji dotyczący mechanizmu kryzysowego w celu przekierowania nadzwyczajnych zysków uzyskanych podczas kryzysu energetycznego na łagodzenie powiązanych wyzwań, takich jak ubóstwo energetyczne.

Podobne pismo skierowałem do Jana OLBRYCHTA i Margaridy MARQUES, którzy są współsprawozdawcami w związku ze sprawozdaniem z własnej inicjatywy komisji BUDG.

Z wyrazami szacunku

Pascal CANFIN